

IMPACTUL PANDEMIILOR ASUPRA ECONOMIEI GLOBALE: EFECTE POLITICE, ECONOMICE ȘI SOCIALE

BRAGHIȘ VALERIA, studentă, EMREI-191

Academia de Studii Economice a Moldovei,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: lerabraghis2000@gmail.com

Abstract: *The pandemics throughout history have brought about dramatic changes in all spheres of activity. This topic is a very current one, because nowadays, the whole world is facing with a ruthless pandemic- Coronavirus or Covid-19, so analyzing the evolution of all past pandemics, we can learn how to cope with this problem. My purpose is to inform and create a brief retrospective of the past, to help people live easier in the present. The research methods used are: document analysis, comparative analysis and synthesis.*

Key-words: *pandemics, economy, impact, effects, recession*

JEL CLASSIFICATION: A13, D15, F6, H5, I1

INTRODUCERE. Pandemiile au schimbat brusc cursul spre care se îndrepta istoria până la apariția lor neașteptată. Acestea au afectat omenirea și toate treptele ei sociale, au „detronat” cei mai puternici lideri politici și au distrus temeliiile celor mai puternice economii. Consecințele pandemiilor au fost resimțite timp de zeci de ani după trecerea acestora, deoarece restabilirea în urma lor nu a fost tocmai ușoară.

Cercetarea acestei teme are o importanță majoră, deoarece în prezent omenirea se confruntă cu o nouă pandemie, numită „Noul Coronavirus” sau „COVID-19”, care pentru omul secolului XXI este un fenomen dramatic, cu o tendință continuă de creștere a deceselor și cu pierderi economice majore. Acest subiect este unul foarte actual și prezent în viața fiecăruia dintre noi, de aceea pentru cercetarea dată mi-am propus următoarele obiective:

- Cercetarea evoluției timp de 100 de ani a diferitor pandemii;
- Analiza efectelor negative, dar și pozitive a pandemiilor;
- Determinare impactului pandemiilor asupra factorului economic, politic și social;
- Realizarea unei analize comparative între celelalte pandemii și Covid-19;
- Determinarea măsurilor interpretate pentru combaterea răspândirii pandemiei de Covid-19.

CONȚINUTUL DE BAZĂ . Pandemia (gr. πᾶν- pan "tot" + δῆμος- demos "popor") este o epidemie care apare la o scară ce trece granițele internaționale, afectând de obicei un număr mare de oameni, un număr impunător de țări, aceasta fiind infecțioasă.

Timp de un secol, omenirea s-a confruntat cu un număr mare de pandemii, care au dus la mari pierderi umane, dar și economice. Unele au dispărut, pe când altele provoacă victime până în prezent. Unele au luat viețile a milioane de oameni, pe când altele au lăsat în urma un număr mai mic de victime.

Tabelul 1. Evoluția pandemiilor timp de 100 de ani

Denumirea pandemiei	Anii	Nr. de victime
Cholera Pandemics 1-6	1817-1923	1M+
Spanish Flu (H1N1)	1918-1919	40-50M
Asian Flu (H2N2)	1957-1958	1.1M
Hong Kong Flu (H3N2)	1968-1970	1M
HIV/AIDS	1981-prezent	25-35M
Swine Flu (H1N1 / Pigs)	2009-2010	200,000
SARS	2002-2003	7700
Ebola	2014-2016	11,000
COVID-19	2019-Prezent	83,600 (Johns Hopkins University estimate as of 7:38am PT, April 8)

Sursa: 1. <https://www.visualcapitalist.com/history-of-pandemics-deadliest/>

Analizând tabelul 1, putem deduce că pandemiile care au avut cel mai mare impact social au fost Holera, Gripa Spaniolă, Gripa Asiatică și HIV/SIDA, provocând zeci de milioane de pierderi

umane. Despre impactul Covid-19 încă nu se poate forma o concluzie finală, un fapt sigur însă este clar, această pandemie are o tendință de răspândire extrem de mare, iar numărul de victime la ora actuală este deja unul surprinzător, conform statisticii oficiale Worldometers peste 2.000.000 de infectați la nivel global (19.04.2020).

Impactul acestor pandemii asupra factorilor politici și economici este unul direct și inevitabil. Pe timp de pandemie, toate ramurile ce stau la baza conducerii și gestionării unei societăți sau unități administrative sunt solicitate cu o maximă intensitate. La acest capitol o pandemie poate fi comparată cu un război, unde toate resursele din componența unui stat sunt epuizate. De-a lungul istoriei putem observa consecințe precum:

- Gripa Spaniolă, începând în Primul Război Mondial, a ucis mai mulți soldați americani decât înseși bătăliile. Pe baza datelor istorice, se estimează că 36% din efectivele armatei americane au fost lichidate de către acest virus. [2, pag.20];
- La data de 11 noiembrie 1918, a fost semnat un armistițiu care a grăbit sfârșitul primului război mondial, din cauza milioanele de victime provocate de gripa spaniolă. [3,pag.32];
- Gripa spaniolă a redus producția economică a lumii cu 4,8% ce ar însemna mai mult de 3 trilioane de dolari;
- SARS. Până în mai 2003, Turismul către Singapore a scăzut cu 70%, iar produsul intern brut al țării a scăzut cu 400 de milioane de dolari în acel an;
- Banca Mondială a estimat pierderile legate de SARS din China la 14,8 miliarde de dolari și, deși SUA și Europa au fost protejate în mare parte de ravagiile sale, pandemia a redus PIB-ul global cu 33 de miliarde de dolari.[3,pag.32];
- Un studiu realizat în legătura cu gripa H1N1 din 2009 a scos la iveală că, închiderea tuturor școlilor K-12 din SUA timp de două săptămâni, au avut ca rezultat pierderi de activitate între 5,2 miliarde și 23,6 miliarde de dolari, iar închiderea de patru săptămâni a costat până la 47,1 miliarde de dolari - 0,3 la sută din PIB;
- H1N1 (gripa porcine) în 2009 a stimulat unele companii farmaceutice. Până la începutul anului 2010, când epidemia ușoară a ieșit la iveală, Sanofi-Aventis înregistrase profit net de 10,1 miliarde de dolari, în creștere cu 11% de la an la an, ceea ce poate fi considerat unul dintre puținele consecințe pozitive.

Prezentul nostru este direct afectat de o altă pandemie. Coronavirus a afectat la ora actuală un număr aproximativ de 1.783.941 oameni în toată lumea.

Tabelul 2. Statistica privind topul celor mai afectate țări de Covid-19 din lume

Locație	Confirmate	Cazuri la un milion de persoane	S-au vindecat	Decese
Toată lumea	1.783.941	229,42	405.972	109.312
Moldova	1.560	581,71	75	30
Statele Unite ale Americii	533.378	1.618,47	32.026	20.601
Spania	166.019	3.524,79	62.391	16.972
Itali	152.271	2.527,6	32.534	19.468
Germania	125.452	1.508,76	51.853	2.871
Franța	93.790	1.398,26	26.391	13.832
Republica Populară Chineză	82.052	58,52	77.575	3.339
Regatul Unit	78.991	1.188,99	-	9.875
Iran	70.092	840,37	41.947	4.357
Turcia	52.167	627,35	2.965	1.101

Sursa : <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (12aprilie)

Cea mai afectată țară din lume la ora actuală este SUA, cu o rată de 533.378 cazuri confirmate, însă țara în care au fost înregistrate cel mai mare număr de decese în raport cu numărul de îmbolnăviri este Italia, având aproximativ de 5 ori mai puține cazuri de îmbolnăviri decât SUA, dar numărul de decese este practic același. Republica Moldova este, de asemenea, destul de puternic afectată de covid-19, privind cazurile la 1 milion de persoane, care este de aproximativ 10 ori mai mare decât în Republica Populară Chineză.

La moment, după numărul de îmbolnăviri și decese, Covid-19 poate fi comparată cu gripa H1N1, care a avut un număr de 200.000 decese. Totodată, la nivel economic coronavirus poate fi comparat cu SARS 2003. La acea vreme, epidemia a redus creșterea economică a Chinei cu o valoare estimată între 0,5 și 1% și a afectat economia globală cu o pierdere de circa 40 de miliarde de dolari (echivalentul a 0,1% din PIB-ul la nivel mondial). [4] Doar că, atunci, economia Chinei reprezenta doar 4% din cea globală, în timp ce, în prezent, este echivalentul a 16,3%. Astfel, dacă epidemia de COVID-19 va avea aceleași efecte, atunci ele vor fi resimțite mai dur la nivelul economiei globale. În plus, creșterea economică a Chinei este la un nivel mult mai redus decât în 2003, când Beijingul venea după ani buni de dezvoltare economică accelerată, în timp ce valoarea actuală estimată la 6% este la cel mai mic nivel din 1990.

Impactul social este unul vizibil și destul de dramatic, ceea ce la rândul său aduce și consecințe asupra economiei și politicii. Extinderea epidemiei de coronavirus provoacă tulburări pe piețele financiare, fiind așteptate efecte importate asupra economiei mondiale ca urmare a măsurilor luate pentru a gestiona criza medicală. Unele previziuni legate de COVID-19 sunt:

- În interiorul OPEC a fost iscat un conflict între cei mai mari producători de petrol Arabia Saudită și SUA, ceea ce a dus la scăderea dramatică a prețului petrolului pe piață. La fel și scăderea cererii pentru petrol, în condiții de pandemie;
- Unul dintre efectele economice ar putea include și recesiuni în Statele Unite, în Zona Euro sau în Japonia. De asemenea, în China s-ar putea înregistra cea mai mică creștere economică din toate timpurile. În total, circa 2,7 de trilioane de dolari ar putea fi pierderea la nivelul producție mondiale, ceea ce este echivalentul produsului intern brut al Marii Britanii;
- Conform datelor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltate Economică (OCDE), economia mondială va înregistra cea mai scăzută valoare a creșterii economice din 2009. Experții OCDE au revizuit prognoza de creștere pentru 2020 la doar 2,4%, față de 2,9% precum arătau datele prezentate în noiembrie 2019;
- Fondului Monetar Internațional (FMI) a venit cu unele estimări, astfel se prevede diminuarea ritmului anual de creștere a economiei cu 0,1 puncte procentuale la 3.2%.

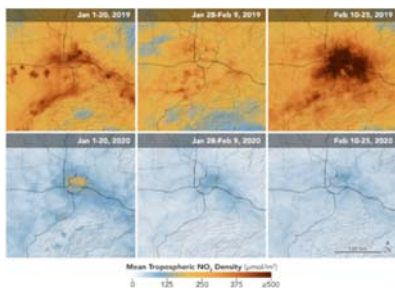
Pentru a combate toate aceste probleme economice, dar și pe cele sociale, statele lumii, dar și organizațiile economice internaționale au implementat următoarele măsuri, cum ar fi:

- Marea majoritate a statelor lumii au declarat stare de urgență națională și au stopat pentru un minim de 14 zile toate procesele economice locale;
- Din cauza numărului mare de decedați și de persoane infectate de peste 500 mii, SUA investește 2,3 trilioane de dolari (aproximativ 11% din PIB) pentru combaterea epidemiei, respectiv: 250 mlrd\$ pentru a oferi reduceri fiscale unice persoanelor fizice; 250 mlrd \$ pentru extinderea prestațiilor de șomaj; 24 mlrd\$ pentru a oferi o plasă de siguranță alimentară pentru cei mai vulnerabili; 510 mlrd \$ pentru a preveni falimentul corporativ prin acordarea de împrumuturi, garanții și restituirea programului Federal Reserve 359 miliarde de credite de administrare a întreprinderilor mici și garanții, pentru a ajuta întreprinderile mici care își păstrează lucrătorii; 100 mlrd \$ pentru spitale, 150 mlrd \$ pentru transferuri către guvernele locale și de stat și 49,9 mlrd \$ pentru asistență internațională (inclusiv 28 mlrd \$ pentru noul acord al FMI pentru împrumut).
- China a anunțat că 2.6 miliarde RMB (sau 2,5 la sută din PIB) de măsuri fiscale sau planuri de finanțare, dintre care 1.2% din PIB sunt deja implementate. Printre măsurile cheie se numără: creșterea cheltuielilor pentru prevenirea și controlul epidemiilor, producția de echipament medical, decontarea accelerată a asigurării pentru șomaj, scutiri fiscale;
- În timp ce un pachet fiscal al Republicii Moldova este încă în proces de formulare, au fost anunțate mai multe măsuri fiscale vizate pentru sprijinirea întreprinderilor: extinderea prestațiilor de șomaj și consolidarea asistenței sociale, scutirea de impozite pentru sectoarele afectate de restricțiile impuse de stat, întârzierea termenelor de plată a impozitelor la mijlocul 2020, suspendarea auditurilor fiscale și a altor controale și creșterea alocărilor bugetare de stat către fondul de urgență bugetar și un program de garantare ipotecară.

Banca Mondială, de asemenea, vine cu un sprijin financiar pentru a eradica o parte din problemele globale cauzate de Covid-19 ,precum :

- Susține financiar statele cu un nivel mai scăzut al dezvoltării precum Afganistan, Pakistan, Etiopia, Yemen, ca astfel peste 50 mln copii să poată participa la învățământ la distanță, susținerea medicilor din aceste state cu granturi și echipament necesar, aprovizionarea cu produse alimentare, farmaceutice persoanelor aflate în dificultate, etc.
- Pe lângă proiectele Băncii Mondiale, finanțarea de urgență include 8 miliarde de dolari de la International Finance Corporation (IFC), unde se desfășoară lucrări pentru a ajuta sectorul privat să facă față pandemiei.
- Programul economic mai larg al Băncii Mondiale se dezvoltă rapid și ar putea susține până la 160 de miliarde de dolari în sprijinul țărilor client în următoarele 15 luni. Una dintre primele sale componente va fi de 6 miliarde de dolari pentru garanțiile de împrumut accelerate de la Agenția Multilaterală de Garantare a Investițiilor (MIGA).

Pe langa toate acestea, aceasta pandemie are și unele efecte pozitive care trebuiesc specificate, deoarece sunt destul de importante:

- În urma măsurilor implementate pentru a controla răspândirea coronavirusului, nivelul producției în sectoarele industriale s-a redus de la 15% la 40%, iar emisiile de CO2 s-au redus cu cel puțin o pătrime. Cele mai vizibile efecte sunt înregistrate în China și Italia, poluarea din China reducându-se cu 25%. Fig1.[3]
- Trecerea lumii pe online. Practic toate serviciile s-au transferat pe online, astfel micșorându-se considerabil cheltuielile.

CONCLUZIE. Cu certitudine, pandemiile au rolul de a săvârși o „selecție naturală” a populației, în cazul în care nu sunt niște arme biologice lansate cu un anumit scop. Impactul lor însă, pe langa afectarea factorului social, are efecte negative asupra factorului economic, exprimat prin scăderea dramatică a PIB-ului mondial, epuizarea resurselor naționale și a sistemului medical național. Totodată pandemia Coronavirus are un important efect pozitiv și rezolvă, deși temporar, una dintre problemele globale ale secolului XXI – poluarea. Efectele pozitive provocate de minimizarea producției și a transportului sunt deja evidente, iar din acest exemplu omenirea ar trebui să conștientizeze adevăratele valori globale.

BIBLIOGRAFIE:

1. <https://www.visualcapitalist.com/history-of-pandemics-deadliest/>
2. Niall Johnson: Britain and the 1918-19 Influenza Pandemic: A Dark Epilogue. Routledge, London and New York 2006
3. Gripa din 1918: cronică unui dezastru neașteptat, 11 ianuarie 2012, Nicu Pârlog, Descoperă
4. <https://www.reuters.com/article/us-reutersmagazine-davos-flu-economy/flu-economics-the-next-pandemic-could-trigger-global-recession-idUSBRE90K0F820130121>
5. <https://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/document/HDN/Health/AHI-SocioImpacts.pdf>
6. <https://www.bloomberg.com/graphics/climate-change-data-green/air-quality.html>

**Conducător științific: POPA MARINA, dr., conf.univ.,
Academia de Studii Economice a Moldovei,
Republica Moldova, Chișinău, str.Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: popa.marina.vasile@ase.md**